

# Anden påskedag

Tid og sted: Ødsted og Jerlev d. 2/4 2018

## Skriftlæsninger

Sl 16,5-11: du mætter mig med glæde for dit ansigt

1 Kor 15,12-20: Har vi alene i dette liv sat vort håb til Kristus, er vi de ynkværdigste af alle mennesker.

Joh 20,1-18

## Salmevalg

235: Verdens igenfødselse

237: Nu ringer de klokker ved daggryets komme

236: Påskeblomst, hvad vil du her?

249: Hvad er det at møde den opstandne mester

241: Tag det sorte kors fra graven

## **Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes**

Den første dag i ugen, tidligt om morgenen, mens det endnu var mørkt, kom Maria Magdalene ud til graven, og hun så, at stenen var flyttet fra graven. Så løber hun hen til

Simon Peter og til den anden discipel, ham som Jesus elskede, og siger til dem: ”De har flyttet Herren fra graven, og vi ved ikke, hvor de har lagt ham.” Så kom Peter og den anden discipel og ville ud til graven. De løb begge to, men den anden discipel løb foran, hurtigere end Peter, og nåede først til graven; han bøjede sig ind og så linnedklæderne ligge der, men han gik ikke ind. Simon Peter, som fulgte efter ham, nåede nu også frem; han går lige ind i graven og ser linnedklæderne lig der og klædet, som Jesus havde haft over hovedet; det ikke sammen med linnedklæderne, men rullet sammen på et sted for sig selv. Da gik også den anden discipel derind, han som var kommet først til graven, og han så og troede. Indtil da havde de nemlig ikke forstået Skriftens ord om, at han skulle opstå fra de døde. Disciplene gik så hjem igen.

Men Maria stod udenfor ved graven og græd. Som hun nu stod der og græd, bøjer hun sig ind i graven og ser to engle i hvide klæder sidde dér, hvor Jesu legeme havde ligget, én ved hovedet og én ved fødderne. De sagde til hende: ”Kvinde, hvorfor græder du?” Hun svarede: ”De har flyttet

min Herre, og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham.” Da hun havde sagt det, vendte hun sig om, og hun så Jesus stå der; men hun vidste ikke, at det var Jesus. Jesus sagde til hende: ”Kvinde, hvorfor græder du? Hvem leder du efter?” Hun mente, det var havemanden, og sagde til ham: ”Herre, hvis det er dig, der har båret ham bort, så sig mig, hvor du har lagt ham, så jeg kan hente ham.” Jesus sagde til hende: ”Maria!” Hun vendte sig om og sagde til ham på hebraisk: ”Rabbuni!” – det betyder Mester. Jesus sagde til hende: ”Hold mig ikke tilbage, for jeg er endnu ikke steget op til Faderen; men gå hen til mine brødre og sig til dem: Jeg stiger op til min fader og jeres fader, til min Gud og jeres Gud.” Maria Magdalene gik hen og fortalte disciplene: ”Jeg har set Herren,” og at han havde sagt dette til hende.

## Prædiken

Det slår mig med dyb forundring, hver gang jeg læser Johannesevangeliets fortælling om Jesu opstandelse, at det første Jesus siger den morgen, han stod op fra de døde, er et navn: Maria. Han har ganske vist sagt et par ord

inden da, spurgt Maria, hvorfor hun græder; men der sker noget afgørende nyt, da han siger hendes navn. I det øjeblik åbenbarer han sig som den korsfæstede og genopstandne Jesus Kristus. Den mand, Maria Magdalene kendte så godt.

Jeg har været optaget af korsets sprog denne påske. Jeg har været optaget af, at Gud har bosat sig i den begivenhed, der om nogen udtrykker den dybeste kærlighed, man kan forestille sig, nemlig i Jesu korsfæstelse og død. Gud har bosat sig i den begivenhed, og Gud har gjort Jesu Kristi korsfæstelse og død til det sprog, der skal frelse os fra fortielsen.

Der er en parallel til det Gamle Testamente i den forståelse af sproget. De hassidiske jøder lægger i deres udlægning af fortællingen om Noas Ark vægt på, at arken er et sprog. Før syndfloden i Det Gamle Testamente kom, befalede Gud Noa, at han skulle bygge en ark; men det hebræiske ord for ark, *Tevah*, kan også betyde bogstav. For at redde Noa fra syndfloden gav Gud ham, ifølge de hassidiske jøder, besked på at bygge et sprog, han kunne søge ly og tilflugt

i. Det blev et sprog, der kunne redde verden fra udslættelse. Hver skabning skulle nævnes. Hver skabning fik et navn. Og hele skabningen søgte tilflugt på arken, alle dyrene gik ombord på båden to og to, da syndfloden kom. Noas ark var Noas sprog, og ved hjælp af sproget overlevede Noa og førte menneskeslægten videre. Det er sproget, der redder os fra vold og ødelæggelse.

Når Jesus mødte vold og undertrykkelse i sit liv brugte han altid sproget; sproget var hans svar på brutaliteten og aggressionen. Han ville ikke underlægge sig sine fjender med magt, han ville vise dem, at der var en anden vej, sprogets og tilgivelsens vej, der ganske vist førte ham til Jerusalem og korsfæstelse; men historien endte som bekendt ikke der. Et eksempel fra Jesu liv er fortællingen om den prostituerede kvinde, der blev grebet i ægteskabsbrud. Vi kender ikke navnet på den kvinde, men Johannesevangeliet beretter, at landsbyens mænd slæbte hende frem for at stene hende. Hun kunne meget vel være en prostitueret; måske havde hun det til fælles med Maria Magdalene. Mændene stod allerede med stenene i

hånden, da de spurgte Jesus, hvad han mente om sagen. Og vi kender svaret: ”Lad den, der er syndfri, kaste den første sten.” Mændene forlod hende.

Maria Magdalene mødte i Jesus en mand, der ikke fordømte hende. Han kendte hende, og han vidste, hun ikke var syndfri; men han elskede hende. Ikke som de andre mænd, der pungede ud, hver gang hun mødte dem i et favntag. Nej, Jesus elskede hende på en helt anden og ny måde. Ikke noget for noget, ikke købt og betalt... Jesus elskede og ærede Maria Magdalene uden krav, med en betingelsesløs kærlighed og blottet for egoistiske motiver. De andre mænd kendte hende knap nok. De vidste måske ikke en gang, hvad hun hed. Det gjorde hende ensom.

Grethe Risbjerg Thomsen siger i digtet ”Mit Menneske”:

Navnløs er den ensomme  
og uden ansigt og stemme,  
meningsløst er det menneske  
som ingen steder har hjemme.

Kald mig ud fra tomhedens mørke, hvori jeg bor.

Giv mig et navn, min elskede,

forløs mig med et ord!

”Maria!” sagde han. Det var hendes navn. Han kaldte hende ikke for kvinde, synder eller skøge, skønt hun var en kvinde, en synder og en skøge. Han kaldte hende Maria. Og da skete der noget afgørende nyt. I det øjeblik åbenbarede manden sig som den korsfæstede og genopstandne Jesus Kristus. Den mand, Maria Magdalene kendte så godt. Da Jesus døde, blev hun atter navnløs. Hun blev atter kvinden, synderinden, skøgen, som mændene gerne betalte for et favntag, men som de næppe agtede. Hun faldt atter ned i det tomhedens mørke, Jesus havde reddet hende ud fra, da han gav hende et navn og forløste hende med et ord: Maria!

Da hun gik ud til graven, gik hun derud for at holde fast i kærligheden; hun gik derud, fordi hun elskede ham, og fordi hun ikke ville miste det liv, han havde givet hende. Graven var hendes nye hjem, og meningen med hendes liv var pludselig forbundet med kirkegården. Hun boede atter i tomhedens mørke.

Den fortvivlede kærlighed strålede ud af Maria, da hun stod udenfor ved graven og græd; vi kalder den kærlighed for sorg; og Jesus blev grebet af hendes kærlighed og hengivenhed. Dybt bevæget sagde han hendes navn: Maria...

Forløs mig med et ord!

Et navn et helligt. Langfredag pegede jeg i min prædiken på, at Guds navn er helligt for jøderne, og kun én gang om året gik ypperstepræsten ind i det allerhelligste rum og sagde Guds navn.

Tænk, hvis vi kunne sige hinandens navne med den samme ærbødighed. Netop denne ærbødighed over for navnet er jeg overbevist om, at Maria kunne høre i Jesu stemme den morgen ved graven. Maria fik i kraft af kærligheden et navn. Et helligt navn. Og det kom fra Gud selv. Gud, der krævede ærbødighed over sit navn, stod nu foran Maria og sagde hendes navn med den største ærbødighed. Tænk, hvis vi kunne sige hinandens navne med den samme ærbødighed! Hvilken forløsning ville der ikke ligge deri?



Maria ville omfavne Jesus, atter tage ham til sig, men Jesus svarede hende: ”Hold mig ikke tilbage.” Han stod foran hende og åbenbarede den opstandnes kærlighed; han bekræftede sin kærlighed til Maria; han bekræftede for Maria, at alt, hvad hun havde følt og oplevet, mens hun fulgte Jesus rundt i Galilæa og op til Jerusalem, var sandt. Og så forlod han hende. Ham, hun elskede, forlod hende. Jesus trådte frem for Maria i gravhaven for at vise hende, at hans kærlighed passede.

Maria skulle vide, at den, der forlod hende, elskede hende ud over dødens grænse. Det passede, hvad Jesus havde vist og sagt, det nye, han havde begyndt i Marias liv. Men selv om han som opstanden forlod Maria, forsvinder hans kærlighed ikke. Den forbliver troværdig. Den er ikke ikklædt kødets biologiske love og menneskets egoistiske motiver. Det er en lodret kærlighed, som vil oprejse det menneskelige, ikke lægge den anden ned på ryggen. Derfor skulle Maria også selv rejse sig op og forlade graven. Og mens Maria gik bort fra graven for at forkynde kærligheden for de andre disciple, boblede glæden i

hende, og i hendes hjerte hørtes en ny sang: den, der forlader mig, elsker mig stadig.

Giv mig et navn, min elskede,  
forløs mig med et ord!

Det var dette påskeevangelium Maria bragte med til alle de andre, der før var navnløse, men som nu hed Peter, Andreas, Johannes, Matthæus, Bartholomæus, Jakob og så videre... Jesus, den korsfæstede og opstandne elsker os stadig; alt, hvad han har sagt og gjort, er sandt.

I templets allerhelligste rum høres ikke længere Guds navn. Forhængen ind til rummet flængedes i to dele, fra øverst til nederst, da Jesus døde Langfredag. Og i stedet for at ypperstepræsten skal liste sig ind i rummet for at sige Guds navn, står vores ypperstepræst, Jesus Kristus, nu foran os og kalder os ved navn.

Giv mig et navn, min elskede,  
forløs mig med et ord.

Netop det er korsets sprog. At give den anden et navn, at sige det navn med den samme ærbødighed, som Jesus sagde Marias navn påskemorgen. For sådan rejser vi

hinanden op, som den korsfæstede og opstandne rejste  
Maria og de første disciple op, så de turde gå ud i verden  
og forløse alle de navnløse med et ord. Amen.